

Nedmontering av dammrester samt återställning av en blockrensad strömsträcka i Surtan.

Länsstyrelsen i Västra Götaland | 010-22 44 000 | lansstyrelsen.se/vastragotaland

Surtan | Marks kommun | HARO 105

Bild: Dammrester vid Friared, Surtan. Foto Länsstyrelsen Västra Götaland.

Länsstyrelserna

Projektområde och målbild

Surtan har sina källflöden i Borås kommun och rinner åt sydväst genom Hyssna innan den efter omkring fyra mil mynnar i Viskan. Surtans dalgång har ett varierat landskap med höga natur och kulturvärden både i vatten och på land och är utpekad som ett särskilt värdefullt vatten. Den sträcka som är föremål för detta projekt ligger vid Friared strax nedströms Hyssna. Strömfallet har tidigare varit utbyggt för vattenkraft, men endast dammrester finns kvar i dag

Projektets övergripande syfte är att bidra i arbetet med att nå god ekologisk status i berörda vattenförekomster. Målbilden är större fysisk variation och ökad konnektivitet i vattendraget samt ett jämnare flöde. Tillsammans ger detta en ökad biologisk mångfald, men även en förbättrad näringsretention. Målarterna i projektet är lax, öring och flodpärlmussla. Åtgärderna kommer även gynna övrig bottenfauna, vattenvegetationen och fågellivet.

Orsak till åtgärder

Strömsträckan har under lång tid varit föremål för kvarnverksamhet och därefter kraftproduktion. En konsekvens av verksamheterna är att sträckan har blivit rensad på sten och block vilket ger en homogen fåra. Detta har ändrat flödesdynamiken i vattendraget och har även medfört att många värdefulla miljöer för bland annat öring och andra fiskar försvunnit. I tillägg finns resterna av ett äldre vattenkraftverk kvar vilket påverkar konnektiviteten negativt vid låga flöden.

Vad vi vill förbättra

Målbilden uppnås genom att avlägsna de gamla dammresterna samt lägga tillbaka bortrensade stenar och block i vattendraget. Som en följd kommer konnektiviteten förbättras samtidigt som viktiga reproduktions och uppväxtområden återskapas. Det hela leder till att förutsättningarna för att bygga upp och upprätthålla ett livskraftigt ekosystem ökar. I tillägg ökar vattnets uppehållstid i landskapet, vilket är ett led i arbetet med att minska övergödningen. Vattnet kommer dessutom flöda jämnare och fårans förmåga att hålla vatten under torrperioder kommer förbättras

Planerade åtgärder och aktiviteter

Länsstyrelsen planerar att tillsammans med berörda sakägare diskutera, utvärdera och genomföra de åtgärder som är lämpliga för att återställa av strömsträckan till ett mer naturligt tillstånd. Till största delen handlar det om att ta bort gamla dammrester samt återföra bortrensat material samt nytt lekgrus till sträckan.

Planerad uppföljning

Biologisk uppföljning kommer att ske genom elprovfiske.

I samverkan med

Berörda mark- och fiskevattenägare